तिसरी परीक्षा प्रश्नपत्रिका

उमेदवाराचे नाव ________________________________ वय____________

पत्ता ____

परीक्षा केंद्र ____

परीक्षा संचालकाचे नाव ____

परीक्षा संचालकाची सही _______________________ तारीख ______________

लेखी परीक्षा गुणदान

	१	२	३	४	५	६	७	८	लेखी गुण	एकूण गुण (निम्मे गुण)
प्राप्त गुण										
पैकी गुण	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	८०	४०

तोंडी परीक्षा गुणदान

	स्वतः विषयी माहिती	इतर विषयी माहिती	प्रार्थना श्लोक	कविता गाणी बालगीते	श्रवण प्रश्नोत्तरे	वाचन प्रश्नोत्तरे	एकूण गुण
प्राप्त गुण							
पैकी गुण	५	१०	५	१०	१५	१५	६०

एकूण गुण

/ १००

भारती विद्यापीठ, पुणे

तिसरी परीक्षा प्रश्नपत्रिका

प्रश्न क्र.१ अ)खालील अंक शब्दांत लिहा. गुण ४
Write the following numbers in Marathi words.

५६८९ ______________________________

९४०२ ______________________________

६३६३ ______________________________

८५० ______________________________

ब) खालील शब्द गणिते सोडवा व पूर्ण वाक्यात उत्तरे लिहा.
Solve the following story problems and write answers in complete sentences.

१) फुगेवाल्याकडे पंचवीस गुलाबी, एकेचाळीस जांभळे, दहा पिवळे व एकोणीस लाल फुगे आहेत.फुगेवाल्याकडे सर्व मिळून किती फुगे आहेत? गुण ३

२) एका पेटीत साठ आंबे आहेत. तर सहा पेट्यात किती आंबे असतील? गुण ३

प्रश्न क्र.२

अ)खालील रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा. गुण ५

Fill in the blanks with the correct word.

१) हवेमधे कारखान्यांचा धूर सोडल्यामुळे _________ होते. (प्रदूषण, भाषण, आकर्षण)

२)_________ ऋतूत झाडे फुलांनी बहरून जातात.(शरद, वसंत, वर्षा)

३)_________ हा सण भाद्रपद महिन्यात येतो.(गुढी पाडवा, दिवाळी, गणेशचतुर्थी)

४) शुक्ल पक्षातील प्रतिपदा, मराठी महिन्याचा _________ दिवस असतो. (पहिला, पाचवा, पंधरावा)

५) मोगरा, जास्वंद आणि चाफा ही _________ नावे आहेत.(फुलांची, फळांची, भाज्यांची)

६) जसे कोंबड्यांना खुराड्यात तसे घोड्यांना _________ ठेवतात. (गोठ्यात, तबेल्यात, कपाटात)

७) मंगळ, शुक्र, गुरू आणि _________ हे ग्रह आहेत.(शनी, चंद्र, रवी)

८) पेटी, तबला आणि तंबोरा ही _________ आहेत.(वाहने, वाद्ये, अवजारे)

९) श्रीराम, लक्ष्मण,भरत व शत्रुघ्न _________ नगरीत राहात होते.(द्वारका, अयोध्या, हस्तिनापूर)

१०) श्रीकृष्णाने अर्जुनाला _________ सांगितली.(ज्ञानेश्वरी, गीता, कादंबरी)

ब) खालील रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा. गुण ५

Fill in the blanks with the correct word.

१) महाराष्ट्रातील सर्वांत लांब व प्रमुख नदी_________ आहे.(तापी /कृष्णा / गोदावरी)

२) महाराष्ट्रात ________जिल्हे आहेत.(पस्तीस /पन्नास /पंचवीस)

३) भारत _____________ खंडात आहे.(आशिया /आफ्रिका /युरोप)

४) अजिंठा व वेरूळ लेणी ___________जवळ आहेत. (मुंबई / कोल्हापूर / औरंगाबाद)

५) सिंहगड,तोरणगड व प्रतापगड हे _________आहेत.(जिल्हे /किल्ले / जंगले)

६) __________ही भारताची राजधानी आहे.(मुंबई /दिल्ली /आग्रा)

७) भारताच्या पहिल्या महिला पंतप्रधान __________ह्या होत्या.(सरोजिनी नायडू /सोनिया गांधी /इंदिरा गांधी)

८) सार्वजनिक गणेशोत्सव__________ह्यांनी सुरू केला.(वीर सावरकर /ज्योतिबा फुले /लोकमान्य टिळक)

९) मनाचे श्लोक ____ ह्यांनी लिहिले.(गोरा कुंभार /समर्थ रामदास /नरहरी सोनार)

१०) भारताच्या झेंड्यात मध्यभागी_________ हे चिन्ह आहे.(अशोक चक्र / सत्यमेव जयते /सुदर्शन चक्र)

प्रश्न क्र.३

अ) कंसातील योग्य शब्द वापरून गाळलेले उद्‌गारवाचक शब्द लिहा.Fill in the blanks with appropriate exclamatory words. गुण ५

(अरेच्या, शाब्बास, अहाहा, छे, अरेरे)

१) __________! किती सुरेख चांदणे पडले आहे!

२) __________! शिवबा,असेच किल्ले जिंकत राहा!

३) __________! त्याने अजिबात अभ्यास केला नाही!

४) __________! हे फारच वाईट घडले!

५) __________! मी डबा घरीच विसरले!

ब) खालील वाक्प्रचार व अर्थ यांच्या योग्य जोड्या लावून,अर्थ रिकाम्या जागी लिहा.Match the phrases with their meanings & write the appropriate meaning in the blanks. गुण ५

वाक्प्रचार	उत्तरे	अर्थ
१) ढुंकून न पाहणे -	____________________	हट्ट करणे
२) चेहरा खुलणे -	____________________	दुर्लक्ष करणे
३) आग्रह धरणे -	____________________	अद्दल घडवणे
४) धडा शिकवणे -	____________________	खुप तहान लागणे
५) घशाला कोरड पडणे -	________________	आनंदित होणे

प्रश्न क्र.४ गुण १०

खालीलपैकी एका व्यक्तीची दहा वाक्यात माहिती लिहा.
Write ten sentences about any one of the following-
झाशीची राणी / महात्मा गांधी

प्रश्न क्र.५ गुण१०

खालील संवाद वाचा व खालील प्रश्नांची पूर्ण वाक्यांत उत्तरे लिहा.

Read the passage and write the answers in Marathi sentences.

"नमस्कार, डॉक्टर"

"नमस्कार, हं, काय झालय?"

"आमच्या ७ वर्षाच्या सुमाला तपासायचे आहे."

"सुमा, काय होतय तुला?"

"मला वर्गातील फळ्यावरचे दिसत नाही. खूप जवळच्या डेस्कवर बसले तरच दिसते"

"बघूया. चला मी तुझे डोळे तपासतो."

"सुमा म्हणते की, पुस्तक वाचले की डोकेपण दुखते"

"आता ही अक्षरे वाच. आता डावा डोळा बंद करून तक्त्यावरची अक्षरे वाच. मग उजवा डोळा झाकू."

"मला खालची अक्षरे स्पष्ट दिसत नाहीत. धुसर दिसतात."

"तुला लांबचे स्पष्ट दिसत नाही. मी तुला डोळ्यांच्या डॉक्टरकडे पाठवितो. ते तुला चष्मा देतील."

"मग मला वर्गात कुठेही बसले तरी चांगले दिसेल?"

"हो, एकदम छान चांगले दिसेल व डोकेपण दुखणार नाही."

"म्हणजे मी खूप पुस्तके वाचू शकेन.

"नक्कीच. ही डोळ्यांच्या डॉक्टरसाठी चिठ्ठी देत आहे. अच्छा. बरय."

"आई, मला लाल काडीचा चष्मा हवा !"

खालील प्रश्नांची पूर्ण वाक्यांत उत्तरे लिहा.

१) वरील संवादात किती जण बोलत आहेत?

----

२) वर्गात सुमा कुठे बसते आणि कां?

----

३) सुमाचे डोके केव्हां दुखते?

----

४) डॉक्टरानी तिला काय सांगितले?

----

५) चष्मा लागणार म्हणून सुमाला का वाईट वाटले नाही?

प्रश्न क्र.६

अ) कंसातील क्रियापदांची योग्य रुपे वापरून खालील रिकाम्या जागा भरा.
Fill in the blanks with appropriate word forms of the verbs in the brackets. गुण २

१) काल मुसळधार पाऊस ___________.(पडणे)

२) सकाळ झाल्यावर चौकातील दुकाने _________.(उघडणे)

३) आम्ही पुढच्या आठवड्यात देवगिरीचा किल्ला_______.(बघणे)

४) स्वामी विवेकानंदांनी शिकागोच्या धर्मपरिषदेत भाषण_______.(देणे)

ब) खालील वाक्यांतील अधोरेखित नामांचे वचन बदलून वाक्ये पुन्हा लिहा.
Change the underlined word to appropriate singular/ plural noun form & rewrite the sentence. गुण ३

१)आम्ही <u>आरती</u> म्हंटली.

उत्तर:____

२) <u>माकड</u> झाडावर चढले.

उत्तर:____

३) शिवाजी महाराजांनी <u>गड</u> जिंकले.

उत्तर:____

क) खालील शब्दांचे लिंग ओळखून योग्य रकान्यात लिहा. गुण ३
Identify the gender of each of the following words & write them in the appropriate column.

पक्षी, पृथ्वी, तळे, कारखाना, लाकूड, हवा,
गोष्ट, महासागर, पुजारी, माळ, छप्पर, वर्ष

पुल्लिंगी	स्त्रीलिंगी	नपुंसकलिंगी

ड) खालील वाक्यांचा काळ ओळखा व कंसातील योग्य शब्द वापरून गाळलेल्या जागा भरा.
Identify the tense of the following sentences and fill in the blanks with the appropriate word from the brackets. गुण २
(वर्तमानकाळ, भूतकाळ,भविष्यकाळ)

१) भारताला १५ ऑगस्ट १९४७ रोजी स्वातंत्र्य मिळाले.____________

२) अनुराधा रांगोळी काढते.___________

प्रश्न क्र.७

अ) खालील मराठी उताऱ्याचे इंग्रजीत भाषांतर करा.

Translate the following Marathi passage into English. गुण ५

आज आम्हाला शाळेत, शेवटच्या दोन तासांना जादूचे प्रयोग दाखविले. जादूगाराने एक जळणारा कागद रिकाम्या डब्यात घालून त्याच्यातून रंगीबेरंगी रुमाल काढले.नंतर त्याच रुमालांतून दोन पांढरी कबुतरेपण काढली आणि पिंजऱ्यात ठेवली. एका मुलीला स्टेजवरून अदृष्य करण्याची जादूही केली. काही मुले घाबरली. शेवटी सगळ्यांनी टाळ्या वाजविल्या.

ब) खालील इंग्रजी उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर करा.
Translate the following English passage into Marathi. गुण ५

Peacock

The peacock is the national bird of India. Peacocks have colorful feathers, two legs and a small beak. They are famous for their dance. When a peacock dances it spreads its feathers like a fan. It has a long shiny dark blue neck. Peacocks are mostly found in the fields. They are very beautiful birds. Their feathers are used for making jackets, purses etc. The females are known as ‘Peahen’.

We can see them in a zoo.

प्रश्न क्र.८ गुण १०

खालील वाक्ये वाचा व गाळलेल्या जागी १ ते ५ यांतील योग्य अंक लिहून घटनाक्रम दाखवा. Read the following sentences and number them in correct order from 1 to 5.

___ भोपळ्याच्या आत एक छोटी मेणबत्ती पेटवून मग देठाचा भाग वर झाकणासारखा ठेवला.

___ आतला गर काढून, धारदार सुरीने डोळे, नाक व तोंड कोरले.

___ शेवटी भोपळा अलगद उचलून दाराबाहेर सजावट म्हणून ठेवला.

___ शेतावर जाऊन मोठा लाल भोपळा आणला.

___ भोपळा स्वच्छ पुसून घेतला व भोपळ्याच्या देठासकट वरचा भाग कापून बाजूला ठेवला.